

ATELIER DIDACTIC

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic a Municipiului București

EDIȚIE NOUĂ
ON-LINE

ISSN 2501-1901
ISSN-L 1583-6584

NR. 13/ DECEMBRIE 2019

Din 1999

CRED ...în numere

Bilanț la finalul anului 2019 al activității CCD București în cadrul proiectului CRED pentru regiunea București-Ilfov

Pag. 3

Echipa CRED, Regiunea București-Ilfov

ATELIER DIDACTIC

Cuprins:

Bilanț la finalul anului 2019 al activității CCD București în cadrul proiectului CRED pentru regiunea București-Ilfov	Pag. 3
Proiect educațional "Vizite de studiu pentru factorii de decizie din învățământul liceal sector 1- "Experiențe Europene pentru dezvoltarea portofoliului profesional"	Pag. 5
Ziua Porților Deschise la CCD București — 15 noiembrie 2019	Pag. 9
Formare continuă în mediu nonformal	Pag. 11
Rațiunea de a schimba vieți	Pag. 13
Bibliografie utilă: John Hattie - Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori	Pag. 16
Clubul de lectură	Pag. 19
Fizica - o disciplină fundamentală pentru viitor	Pag. 21
Întâlnirea cu capodopera tipărită într-o lume puternic informatizată și tehnicizată	Pag. 24
Rolul activităților extracurriculare în formarea personalității copiilor cu CES	Pag. 26
Dezvoltarea spiritului ecologic	Pag. 28
I love CCD	Pag. 34

CRED...în numere

Bilanț la finalul anului 2019 al activității CCD București în cadrul proiectului CRED pentru regiunea București-Ilfov

Managerial:

- 6** metodologii de lucru
- 10** proceduri operaționale adaptate și adoptate
- 63** minute încheiate la ședințe tehnice de lucru
- 98** adrese comunicare către/de la Beneficiar/parteneri
- 8** rapoarte tehnice
- 13** Anexa 21-document de previzionare a planificării activităților
- 1439** documente înregistrate în registrul de intrări-ieșiri al proiectului

Resursa umană:

- 8** anunțuri de selecție pentru posturile de experți cheltuieli directe/indirecte
- 117** dosare de selecție evaluate pentru posturile de experți cheltuieli directe/indirecte
- 16** experți regionali și locali interni
- 21** experți locali externi
- 17** experți formare ciclul primar
- 30** experți formare ciclul gimnazial

Grup țintă:

- 1149** formabili încărcăți în aplicația POCUFORM
- 1149** dosare scanate
- Centralizare informații suplimentare grup țintă pentru **1149** formabili

Învățăământ primar:

- 1335** profesori selectați (urban și rural)
- 851** profesori înscriși în seriile 1, 2 și 3
- 625** profesori au încheiat formarea
- 603** absolvenți cu evaluare finală
- 226** profesori în curs de formare (seria 3)

Învățăământ gimnazial:

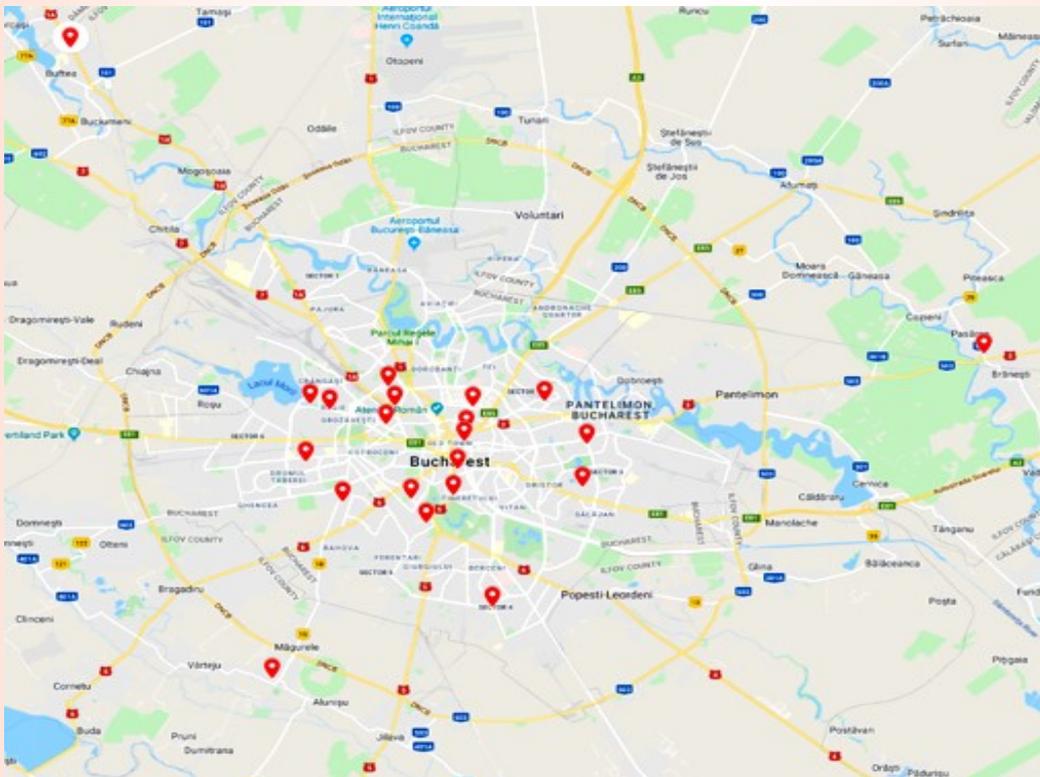
- 1091** profesori selectați, urban și rural (Limbă și comunicare, Matematică și Științe)
- 298** profesori înscriși în seriile 1, 2 și 3
- 95** profesori au încheiat formarea
- 92** absolvenți cu evaluare finală
- 203** profesori în curs de formare (seriile 2 și 3)

Pregătirea formării:

- 2** programe de formare continuă acreditate
- 21** de centre de formare acreditate (**18** în București, **3** în județul Ilfov)

Centre CRED, Regiunea București-Ilfov

Implementare și certificare:

- 228** documente formare elaborate pentru **57** grupe
- 837** sesiuni de formare față-în-față susținute de formatori
- 70** documente elaborate pentru **35** evaluări finale
- 695** absolvenți primar și gimnazial
- 695** adeverințe absolvire program de formare continuă eliberate
- 695** dosare pentru subvenții

E-learning:

- 1233** utilizatori domeniu @educd.ro
- 15000** emailuri/noiembrie-decembrie 2019
- 65000** fișiere atașate la emailuri/ noiembrie-decembrie 2019
- 200000** fișiere încărcate în drive
- 210** webinarii
- 1820** teme rezolvate pe platformă
- peste **2000** de feedback-uri de la formatori pe platformă

Monitorizare:

- 288** monitorizări locale
- 16** monitorizări regionale
- 1440** instrumente de monitorizare a activităților de formare completate

Resurse educaționale:

- 34** propuneri evaluate și selectate pentru faza I a concursului

#CREDemîneducație

Prof. metodist Gabriela Bărbulescu,
Expert regional certificare CRED

Proiect educațional "Vizite de studiu pentru factorii de decizie din învățământul liceal sector 1 - Experiențe Europene pentru dezvoltarea portofoliului profesional"

CCD București în parteneriat cu Primaria sectorului 1 a implementat în perioada februarie- decembrie 2019 proiectul "Experiențe Europene pentru dezvoltarea portofoliului profesional".

Scopul proiectului „Vizite de studiu în Europa pentru factorii de decizie din unitățile de învățământ liceal din sectorul 1 - EXPERIENȚE EUROPENE PENTRU DEZVOLTAREA PORTOFOLIULUI PROFESIONAL” vizează dezvoltarea competențelor metodologice și transversale ale cadrelor didactice cu funcții de decizie, prin realizarea unui schimb de bune practici în domeniul educațional și stabilirea de parteneriate educaționale, în concordanță cu nevoia de formare a cadrelor didactice, pentru un act educațional de calitate.

Activitățile s-au organizat sub formă de vizite de studiu având ca tematici: *incluziunea socială, management instituțional/educațional, educație nonformală, comunicarea școală- familie- autoritatea locală/ comunitatea locală, digitalizarea procesului educativ, bacalaureatul profesional și tehnic/ învățământ dual, integrarea elevilor români plecați în străinătate, inițierea și implementarea de proiecte europene între școlile participante și școlile vizitate*, având ca grup țintă: directori, coordonatori proiecte și programe, responsabili cu formarea profesională continuă și dezvoltarea carierei, membrii CA, CEAC.

În fiecare flux de mobilități s-au deplasat 12 cadre didactice din structuri de conducere din învățământul liceal sectorul 1. Vizitele de studiu s-au realizat în patru perioade, în patru țări europene, cu tematici specifice grupului țintă.

1. **Estonia:** Talin și Tartu, septembrie-octombrie 2019, tematică: digitalizarea educației. Instituții vizitate: Fundația HITSA: www.hitsa.ee/en, Liceul Keskkool Tallinn: www.kool.32kk.edu.ee, Tallina Lillekula Gimnasiu: www.lillekyla.edu.ee, Liceul Hugo Treffner și Miima Harma din Tartu. Vizita s-a încheiat la Ambasada României în Republica Estonia, activitate organizată de Excelența Sa, Doamna Ambasador Daniela Mihaela Cămărășan.

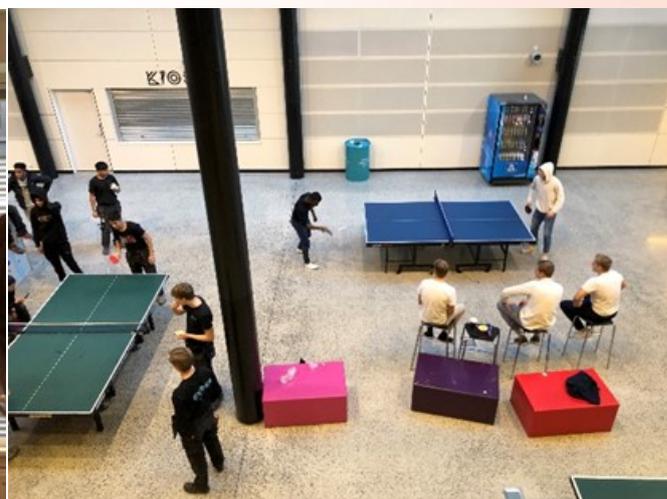
HITSA FACE FORMARE
PENTRU GRATUITĂ
PROFESORI

2. **Cipru:** Nicosia și Limasol, octombrie 2019, tematică: incluziunea socială. Instituții vizitate: Universitatea Frederick din Limassol: info_lim@frederick.ac.cy, Universitatea Europeană din Nicosia: www.euc-peak.euc.ac.cy, Liceul Kykkos B Liceum: lyk-kykkos-b-lef@schools.ac.cy, Archangelos Lyceum "Apostolos Marcos": lyk-archangelos-lef@schools.ac.cy, Ministerul Educației Culturii Tineretului și Sportului: www.moec.gov.cy, Ambasada României – doamna Daniela Tane, ministru consilier, Școala Românească din Cipru care are 7 locații și este coordonată de președinta Uniunii Românilor din Cipru, doamna Cristina Todea.

3. **Norvegia:** Oslo, octombrie-noiembrie 2019, tematica: management educațional/ învățământ vocațional. Instituții vizitate: Agenția pentru Educație, Oslo: www.ude.oslo.kommune.no, Kuben Upper Secondary and Vocational Arena: www.kuben.vgs.no/om-skolen/om-oss/kuben, Etterstad Upper Secondary School: www.etterstad.vgs.no, Ambasada României în Regatul Norvegiei- Ambasador Excelența Sa Domnul Gabriel Davidoiu.

4. **Franța,** Paris, Orleans, Reims, decembrie 2019, tematică: învățământ profesional și tehnic/ dual. Instituții vizitate: Lycee des metiers Marechal Leclers de Hautclocque, Orleans, Lycee Galilee, Paris, Lycee des metiers Gustave Eiffel, Lycee des metiers Europe, Lycee Arago, Reims, Ambasada României în Republica Franceză, Excelența Sa Domnul Ambasador Luca Niculescu.

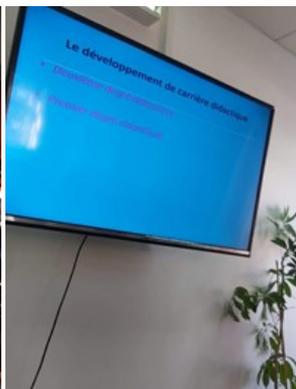
Grupul țină a fost reprezentat de 48 de directori, directori adjuncți și membri CA din liceele din sectorul 1.

Activitățile s-au derulat timp de 5-6 zile pentru fiecare flux de mobilități și au constat în vizitarea instituțiilor gazdă, discuții cu profesorii, elevii și directorii acestora, mese rotunde organizate de factori decizionali din universități, centre de formare și ministere, asistență la clase, proiecția de parteneriate educaționale între școlile participante și cele vizitate pe tematici specifice. Întâlnirile din cadrul Ambasadelor României au avut ca scop cunoașterea problemelor cu care se confruntă elevii și dascălii români din diaspora precum și creionarea unor proiecte dezvoltate cu școlile din România.

Ca follow-up al proiectului s-au organizat activități de diseminare:

- ◆ ZPD CCD București, noiembrie 2019,
- ◆ Seminar de bune practici în Învățământul profesional și tehnic: decembrie 2019 la Colegiul Tehnic Henri Coandă, vizite la Operatorul economic ROMAERO, Colegiul Tehnologic Viaceslav Harnaj, Operatorul economic Florăria Trial,
- ◆ Masă Rotundă pe tematica formării continue și inițiale în România: CCD București, activitate la care au participat reprezentanți ai Institutului Național Superior de formare în Educație INSPE, Academiei DAREIC și CASNAV din Franța.

Proiectul a fost susținut financiar de Primăria Sectorul 1 prin AUIPUSPS1, conform HCLS1 și a beneficiat de suport organizatoric din partea Inspectoratului Școlar al Municipiului București, Institutului Francez la București prin domnul director Michel Monsauret și a reprezentanților instituțiilor vizitate, în colaborare cu Ambasadele României.

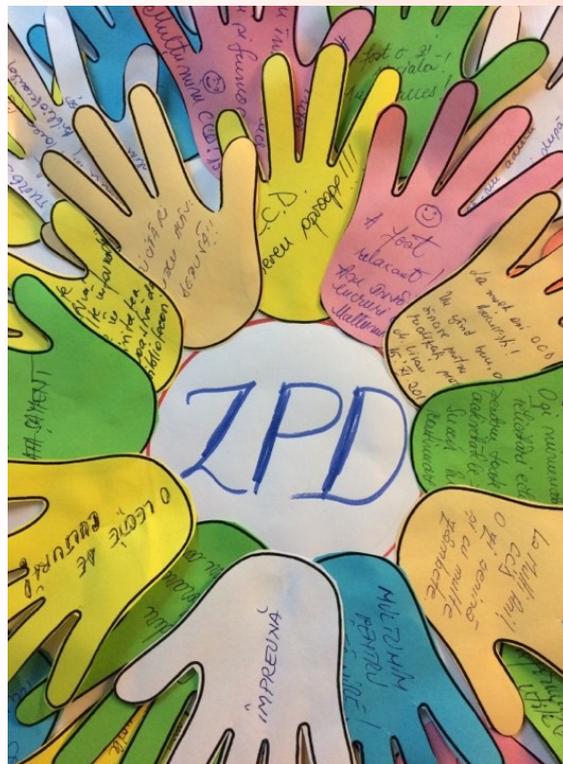

**Prof. metodist Georgeta Bolojan,
CCD București**

Ziua Porților Deschise la CCD București — 15 noiembrie 2019 —

15 noiembrie 2019 a fost o zi cu experiențe, idei, împărtășire, emoții, stare de bine. Ne-am întâlnit în cadrul atelierelor cu profesorii din municipiul București, am prezentat oferta de cursuri pentru anul școlar 2019-2020, am discutat despre formarea continuă ca activitate utilă și necesară pentru fiecare om al școlii care își respectă meseria.

Vă mulțumim că ați fost alături de noi!

Atelier Didactic

„Exemple de bună practică din vizitele de studio/proiect Erasmus organizate de CCD București în 2019”

”CRED — provocare și oportunitate pentru cadrele didactice”

„Casarea cărților din biblioteca școlară- prezentarea procedurii și soluții pentru activități cu elevii”

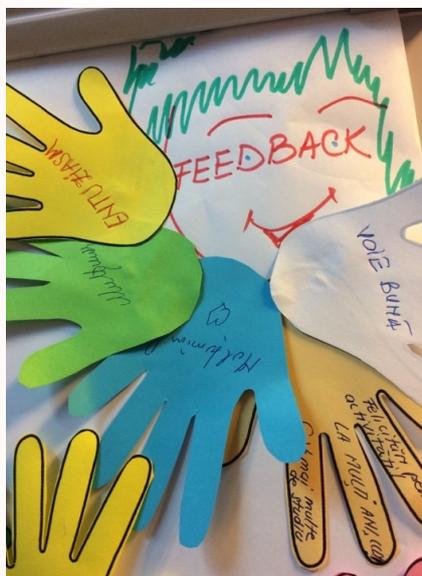
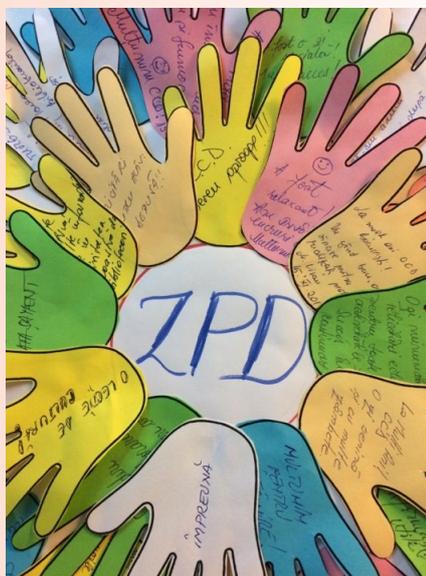
„Educație prin film documentar”

ZPD la CCD București — 15 noiembrie 2019

„Și eu trăiesc sănătos!- Beneficiile activității fizice, sportului și nutriției echilibrate pentru starea de bine a tinerei generații”

Atelier Didactic

Documentarist Laura Rudeanu,

CCD București

Formare continuă în mediu nonformal

În perioada 26-30 octombrie, au avut loc la Bistrița atelierele nonformale "Îmi place la școală" în cadrul activităților de sustenabilitate a proiectelor din fonduri SEE derulate de CCD București și CCD Bistrița-Năsăud.

Au participat **peste 90 de profesori din București și județele Buzău, Mehedinți, Bistrița-Năsăud.**

Au fost prezentate proiectele din fonduri SEE ale CCD București, respectiv CCD Bistrița-Năsăud.

În cadrul atelierelor au fost abordate diferite tematici: *un climat educațional propice învățării, stiluri de conducere, comunicare în clasă/în școală, cooperare și colaborare între profesori/elevi/profesori și elevi etc.* În cadrul activităților din ateliere profesorii au analizat, au reflectat, au împărtășit experiențe, emoții, bune practici.

Atelier Didactic

Prof. metodist Silvia Borțeanu
CCD București

Rațiunea de a schimba vieți

Nu de puține ori se afirmă că o carieră didactică nu se construiește după o rețetă minune, iar lipsa de implicare și monotonia în actul instructiv-educativ aduc mari prejudicii beneficiarilor actului educațional și, pe termen lung, societății în ansamblu. Într-adevăr, așa stau lucrurile. *A-ți construi o carieră didactică înseamnă a face un efort intelectual constant, plecând, desigur, de la premisa că ai chemare pentru această frumoasă profesie.* Consider că e deosebit de important la începutul carierei să ai aproape oameni care își cunosc cu adevărat meseria, care pot deveni modele pentru cel/ cea care debutează în învățământ, care îl pot motiva să meargă mai departe pe drumul pe care și l-a ales.

Adevărata rațiune a dascălilor este aceea de a schimba vieți astfel încât interacțiunea dintre profesor și discipolul său să reprezinte o contribuție autentică pentru cel din urmă. Este evident că accentul trebuie pus pe punctele forte ale elevului, pe îmbunătățirea talentelor și pasiunilor proprii acestuia, care pot aduce o schimbare majoră în viața sa. *A reuși, ca profesor, să aprinzi dragostea elevilor pentru învățatură, provocându-i să atingă excelența, performanța este dezideratul oricărui profesor dedicat profesiei sale.* În acest context este esențial să înțelegem că a crea un mediu de învățare caracterizat prin curiozitate, investigare a problemelor, dar și prin creativitate și dezvoltare personală este vital pentru actul de educație.

Nu în ultimul rând este deosebit de important să-i învățăm pe elevii noștri ce înseamnă greșelile și ce putem învăța din ele. Schimbarea și învățare nu trebuie să se producă numai în cazul elevilor, ci și sau, mai ales, în cazul profesorilor.

Din păcate, la noi, noțiunea de mentor există doar pe hârtie și fiecare debutant în sistemul de învățământ românesc se formează așa cum poate: participând la cursuri de formare profesională, înscriindu-se la examenul de definitivare și parcurgând toate celelalte etape ale carierei didactice fără a avea un sprijin real din partea unui specialist cu experiență în domeniul respectiv.

Personal, am avut șansa de a mă forma într-o școală din mediul rural și de a avea alături un consătean - inspector de specialitate- care m-a ajutat foarte mult cu sfaturi, cu asistențe nenumărate la ore, cu materiale din care m-am pregătit pentru examen și nu numai. Am învățat foarte multe lucruri de la dumnealui și mă consider norocoasă că am avut un astfel de om lângă mine. **Observ că tinerele mele colege, în primul lor an de activitate în învățământ, nu au niciun sprijin real din partea nimănui în formarea lor profesională.** Sunt conștiincioase și vin permanent cu fișe de lucru preluate de pe diverse resurse educaționale, însă formarea continuă trebuie înțeleasă ca un ansamblu de activități și practici care cer implicarea profesorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale.

Ca breaslă profesională ne complăcem într-o atitudine care ne este tuturor, în egală măsură, păguboasă. Nu luptăm suficient pentru un act educațional de calitate, pentru un sistem educațional care să fie legat de piața muncii și de viață, în ultimă instanță. Cred cu tărie că schimbarea trebuie să înceapă cu noi, profesioniștii din sistem și mai cred că dacă am reuși să ne atragem în acest demers familia elevului am avea foarte mari șanse de reușită. O abordare cinstită, o mână întinsă părinților și renunțarea la atitudinea atotștiutoare ar putea face din corpul profesoral și familia elevilor o echipă imbatabilă, care ar putea schimba lucrurile. De mai bine de 20 de ani trăim și ne desfășurăm activitatea în cadrul unei "reformă" continue, care începe, dar nu se mai sfârșește, este lipsită de finalitate și evident, de viziune.

Consider că perfecționarea profesională este necesară, ca în toate profesiile, datorită potențialelor pierderi cognitive și pentru a putea evita plafonarea profesională sau monotonia.

Însă, dincolo de pregătirea științifică a cadrului didactic, un interes maxim ar trebui să-l prezinte faptul că lucrăm cu suflete și nu cu cifre. *Prinși în iureșul acesta al parcurgerii programei, al administrării de teste standardizate, al realizării rapoartelor și în stabilirea măsurilor remediale, pierdem din vedere esențialul. Cu ce rămân oare elevii noștri după atât de multă informație livrată doar în scopul ultim de a fi reprodușă?* Recunosc că mi-aș dori să fac nenumărate activități cu ei, în afara celor pe care le fac deja. Mi-ar plăcea ca timpul petrecut împreună să îi formeze într-adevăr ca oameni, să-i ajute să descopere viața așa cum este ea, cu reușite și cu eșecuri, iar programele educative să le permită să se cunoască pe sine cu adevărat.

Desfășor de câțiva ani în școala în care profesez un cerc de lectură. Dacă la începutul activităților s-au înscris un număr de 15 elevi, cu mare bucurie am observat că, de îndată ce întâlnirile au fost tot mai concentrate ca substanță și ca subiecte abordate, numărul elevilor a crescut vertiginos, ajungând la 40. Cercul de lectură a servit drept spațiu prietenos, dincolo de sala de clasă, în care întâlnirea dintre profesor și elev nu mai este protocolară, deoarece constrângerea de a citi o anumită carte nu mai există, ci decizia de a lectura un volum se ia împreună cu elevii. Băncile au fost dispuse circular, astfel încât fiecare elev să poată interacționa cu ceilalți participanți la activități, iar această strategie de organizare a clasei, lipsită de rigiditatea care caracterizează modul de organizare

al clasei de elevi din sistemul de învățământ s-a dovedit a fi foarte eficientă. Elevii noștri au nevoie să interacționeze unii cu ceilalți, au nevoie să-și formeze strategii de învățare bazate pe fapte concrete, în acest context fiind deosebit de important ca profesorul să le asigure contexte de învățare potrivite, cât mai diversificate pentru a-i învăța să învețe.

Nu numai că ne-am bucurat de fiecare dată unii de compania celorlalți, ci am învățat multe lucruri despre viață și despre noi. Copii atât de exuberanți și atât de fericiți recunosc că nu am văzut în cadrul lecțiilor de la clasă, oricât de moderne și de inventive au fost metodele aplicate. Și atunci întrebarea mea firească este următoarea: *Ce lăsăm generațiilor care urmează? Nenumărate rapoarte a erorilor comise de elevi la testări fără finalitate, printre altele cele de clasa a VI-a, pe care elevii le susțin an de an și care nu evaluează programa de la clasă, a programelor remediale și a programei parcurse cu cea mai mare strictețe, lipsită de suficiente ore de consolidare a noțiunilor predate? Elevii noștri au nevoie cu siguranță de altceva. Au nevoie de oameni cărora să le pese cu adevărat de ei, oameni care să îi înțeleagă și să îi ajute, oameni care să îi învețe să zâmbească pentru că viața e frumoasă, cu toate neajunsurile ei, și e nedrept să transferăm pe umerii lor o povară a unor așteptări nerealiste, în speranța că vor reuși până la urmă să facă față exigențelor propuse...* Nouă, profesorilor, ne rămâne datoria de a-i descoperi pe elevii noștri ca oameni, cu calitățile și defectele lor, cu talentele lor, care de cele mai multe ori rămân ascunse privirii dascălului...

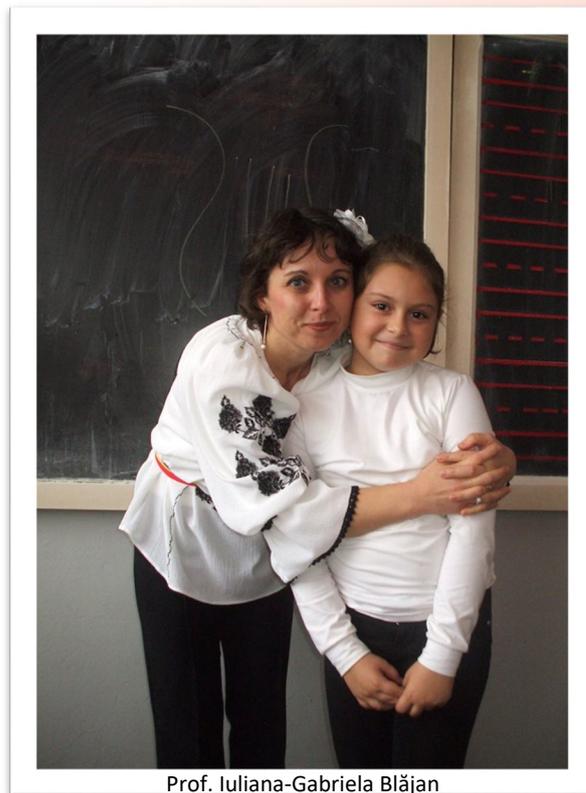
Elevii noștri au nevoie să învețe să facă față eșecurilor, să știe să se ridice atunci când viața îi doboară, să cunoască lucruri esențiale: să acorde primul-ajutor, să reacționeze în caz de calamități naturale, să poată face lucruri simple (pe care, surprinzător pentru secolul în care trăim, mulți dintre ei nu știu să le facă: să coasă un nasture, să-și taie unghiile, să tîvească o fustă/ o rochie, să spele vasele, să-și lege șireturile la pantofi și multe, multe altele...

Iubesc copiii și îmi iubesc profesia căreia i-am dedicat întreaga mea viață. *Cred cu toată ființa mea că lucrurile trebuie schimbate din temelii, că actul de învățare poate fi atrăgător, frumos și de folos chiar și în școala românească, unde se fac experimente pe generații întregi.* Nu e de mirare că elevilor noștri nu le place școala și nu găsesc rostul multor cunoștințe predate în școală. Cred că noi, adulții, ar trebui să fim mai atenți la elevii noștri, care văd altfel viața de cum am văzut-o noi.

Cred că noi trebuie să ne adaptăm la elevii noștri și la ceea ce își doresc ei să învețe în școală, și nu invers. Predarea eficientă presupune să ne modelăm comportamentul pe care îl afișăm, fiindcă altfel nu putem schimba comportamentul și nici viitorul elevilor noștri. Prin urmare, *să fim deschiși la minte, acordând atenție la tot ceea ce*

se întâmplă în sistemul educațional și să înțelegem că dincolo de materia predată sau de calitatea elevilor, diferența provine în primul rând din calitatea relațiilor dintre profesori și elevi. Aceasta e singura variabilă care poate determina schimbările pe care ni le dorim, schimbări care nu divizează, ci care unesc și care schimbă vieți.

Prof. Iuliana-Gabriela Blăjan
Liceul Tehnologic "Nicolae Teclu"
Copșa Mică, jud. Sibiu

Prof. Iuliana-Gabriela Blăjan

Elevi, Liceul Tehnologic "Nicolae Teclu"

Bibliografie utilă: John Hattie - Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori

Conceptul „Visible learning (Învățare vizibilă)” a fost dezvoltat de **prof. John Hattie** (n. 1950, Timaru-Noua Zeelandă), punctul de plecare fiind modul în care profesorul își gândește rolul în cadrul lecției: testarea și cunoașterea periodică a amplitudinii și a caracterului impactului său asupra învățării elevilor.

Interesele sale de cercetare includ indicatori de performanță și de evaluare în educație, precum și măsurarea creativității și modele de predare și de învățare. Este un susținător al metodologiilor de cercetare cantitative bazate pe dovezi privind factorii care influențează progresul elevilor.

Într-o lume preocupată de aspectele conjuncturale ale activității didactice (politici educaționale, management școlar etc.), John Hattie se întoarce la „viața de zi cu zi” a profesorilor și cea a elevilor. Axată pe procesele specifice lecției și ale interacțiunii profesor-elev, cartea oferă criterii clare, indicii și obiective pentru orice educator care dorește să aleagă cele mai bune căi de optimizare a predării-învățării.

Lucrarea se concentrează asupra obiectivelor didactice stimulatoare, asupra importanței clarificării la clasă a criteriilor de reușită și a progresului individual al elevului și asupra felului în care evaluarea continuă poate motiva atât profesorul, cât și elevii. Educatorii și cercetătorii din domeniul pedagogiei găsesc aici sfaturi practice pentru implementarea celor mai adecvate strategii didactice, precum și studii de caz și liste de sarcini pentru diverse etape ale instruirii.

Aspectul „vizibil” se referă la:

- A face învățarea vizibilă pentru profesori, asigurând identificarea clară a atributelor care fac vizibil progresul în procesul de învățare a elevilor;
- Toți actorii școlii trebuie să cunoască într-un mod vizibil impactul pe care îl au asupra învățării;
- A face predarea vizibilă elevilor, astfel încât ei să învețe să devină propriii lor profesori, ceea ce constituie însușirea de bază a învățării continue sau a autoeducării, precum și a plăcerii de a învăța, pe care dorim atât de mult ca elevii să o prețuiască.

Această lucrare se bazează și pe cele mai semnificative dovezi obținute în „Visible learning”: *aproape orice intervenție didactică își poate proclama rolul de a îmbunătăți decisiv procesul de învățare.* Atunci când profesorii susțin că au un efect pozitiv asupra randamentului școlar sau atunci când politicile educaționale pretind că îmbunătățesc performanțele școlare, aceste afirmații sunt inutile pentru că pragul pentru a decide ce anume „merge” în predare și învățare este impus adesea, în mod greșit, la nivelul zero. Astfel, orice profesor, în mod eronat, poate pretinde că ajută la îmbunătățirea învățării.

Un alt parametru dezbătut este abordarea performanțelor școlare, cu toate că școlile au nevoie de mai mult decât acestea. Mulți elevi învață la unele discipline cu plăcere, dar scopul educației și al școlarizării include mai mult decât performanțele școlare: dezvoltarea abilității de evaluare critică, astfel încât viitorii adulți să devină cetățeni activi, competenți și cu o gândire critică în raport cu această lume complexă și aflată într-o perpetuă schimbare/transformare.

Cartea este structurată pe ideile principale din *Visible Learning*, dar e prezentată sub forma unei succesiuni de decizii pe care profesorii sunt îndemnați/invitați să le ia în mod regulat – pregătirea, începerea, desfășurarea și încheierea unei lecții sau a unei unități de învățare.

„Văd învățarea prin ochii elevilor mei” rezumă principiile susținute pe parcursul întregii cărți. Fiecare capitol dezvoltă un set de liste de verificare pentru școli, pentru ca acestea să poată evalua dacă sunt „dotate cu o învățare vizibilă”. Aceste liste constau dintr-o serie de criterii care pot fi evaluate fiecare în parte și sunt mai mult de tipul FĂ AȘA – CONFIRMĂ, decât de tipul CITEȘTE – FĂ AȘA, deoarece permit mai multă flexibilitate în furnizarea de probe și acționează cu scopul de a se asigura că o școală se preocupă ca procesul să facă învățarea vizibilă.

Predarea și învățarea vizibile apar atunci când există un feedback oferit, dar și cerut, și când persoanele implicate (profesori, elevi, colegi) sunt active, pasionate și interesate în a participa la actul învățării. Este vorba ca profesorii să vadă învățarea prin ochii elevilor lor și elevii să vadă predarea ca factor-cheie în procesul educațional.

Impactul cel mai puternic asupra învățării elevilor are loc atunci când profesorii ajung să învețe din și despre propria predare și când elevii devin propriii lor profesori. Astfel, predarea și învățarea vizibile ale profesorilor și elevilor sunt factorii decisivi ai instruirii de succes.

Ideea centrală din această carte este că, atunci când predarea și învățarea sunt vizibile, există o mare probabilitate ca elevii să atingă niveluri înalte de reușită în învățare.

Concluziile din *Visible Learning* au fost distribuite în șase indicatori ai excelenței în educație:

1. Profesorii sunt (f)actorii cu cea mai mare influență asupra învățării.
2. Profesorii trebuie să fie îndrumători, influenți, grijulii, implicați activ și cu pasiune în procesul de predare și de învățare.
3. Profesorii trebuie să fie conștienți de ce gândește fiecare elev din clasă și de cât știu aceștia, să fie apti să construiască semnificații și experiențe relevante pe baza cunoștințelor elevului, să aibă o pregătire solidă și o înțelegere a conținuturilor școlare, pentru a putea oferi feedback semnificativ și corespunzător, pentru ca fiecare elev să progreseze de-a lungul parcursului curricular.
4. Profesorii și elevii trebuie să fie conștienți de obiectivele educaționale și de criteriile de performanță specifice lecțiilor lor, să conștientizeze în ce măsură reușesc să atingă aceste criterii gândite pentru toți elevii și să știe care este pasul următor pentru a depăși decalajul dintre cunoștințele și nivelul de înțelegere actuale ale elevului și criteriile de succes ce oferă răspunsuri întrebărilor: „Spre ce ne îndreptăm?”, „Cum ajungem acolo?” și „Unde vrem să mergem în continuare?”

5. Profesorii trebuie să treacă de la predarea bazată pe o singură idee la cea axată pe idei multiple și apoi să le conecteze, să dezvolte aceste idei în așa fel încât elevii să-și construiască și reconstruiască cunoașterea și convingerile. Nu cunoștințele și ideile sunt esențiale, ci organizarea acestor elemente de către elevi.
6. Managerii școlari și profesorii trebuie să transforme școlile, cancelariile și sălile de clasă pentru ca ele să devină medii unde greșelile sunt acceptabile și văzute drept oportunități de învățare, medii în care cunoștințele și înțelegerile greșite sunt corectate și unde elevii și profesorii se simt în siguranță și pot să învețe, să reînvețe și să exploreze împreună cunoașterea.

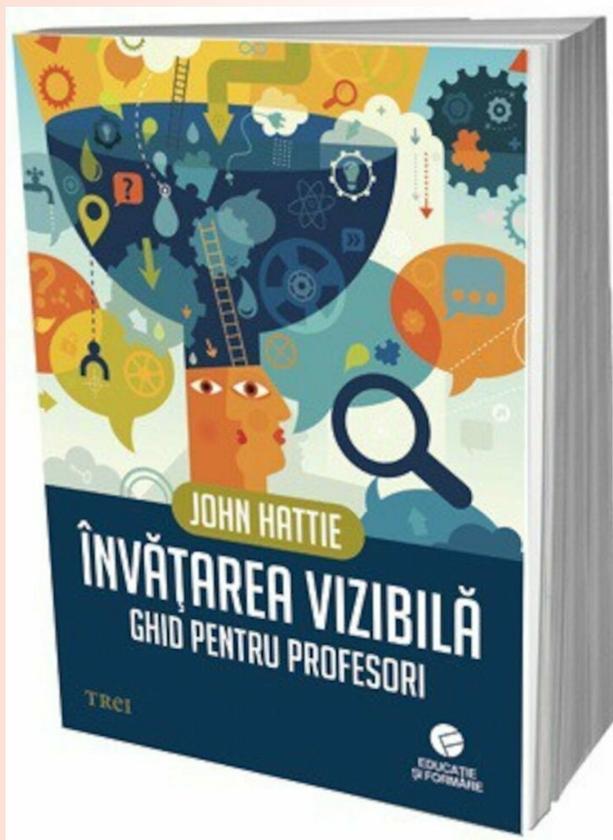
Argumentul major al acestei lucrări este acela că impactul puternic al școlii noastre se referă la modul în care gândim. Este vorba despre un set de structuri mentale (concepții) ce susțin fiecare acțiune și decizie din școală; este vorba despre credința că suntem evaluatori, agenți ai schimbării, experți flexibili în instruire, persoane care cer feedback cu privire la impactul acțiunilor lor, care sunt implicate în dialog și în provocare, educatori care știu să întărească încrederea și să vadă oportunitățile în greșeli, dornici să transmită energia, bucuria și impactul învățării.

Aceste opt concepții sau structuri mentale sunt esențiale în crearea de școli care pot pretinde că „sunt dotate cu învățare vizibilă”. Sunt noțiuni de bază pe care școlile trebuie să se concentreze dacă vor să aibă un impact semnificativ asupra tuturor elevilor la nivel de învățare și de performanțe. Este un mod de gândire care aduce îmbunătățiri semnificative și care trebuie să se îndepărteze de mentalitatea celor care caută soluții-minune la nivel de program, resurse, metode de predare sau structură. Când devenim „evaluatorii propriului nostru impact”, atunci există premisele pentru orice îmbunătățire semnificativă din școală.

Mesajul important al acestei lucrări este că îmbunătățirea calității profesorului este una din soluții, iar aceasta presupune să ne asigurăm că fiecare profesor din școală are acea concepție (structură mentală) care îl conduce spre un efect pozitiv mai mare la nivelul învățării și al achizițiilor școlare. Acest lucru nu se va întâmpla prin intervenții de scurtă durată și nici prin blamare, învinuire, teste suplimentare, schimbarea curriculum-ului sau noi resurse. Acest lucru se va petrece prin adoptarea de politici deliberate pentru a sprijini școlile cu resurse necesare pentru a cunoaște impactul pe care îl au și pentru a aprecia când acestea (școlile) își manifestă influența pozitivă asupra tuturor elevilor.

Sursa: John Hattie, *Învățarea vizibilă, Ghid pentru profesori* (Editura TREI, 2014)

Prof. dr. Olimpia Mateescu, CCD București

Clubul de lectură

Proiectul „Clubul de lectură” este susținut de către Editura ART și sponsorizat de către părinții elevilor mei, fiind un **prilej minunat pentru copii de a-și exercita competențele de comunicare orală și scrisă, de a-și exprima opinia, de a dezbate o temă sau un aspect esențial, utilizând argumente PRO și CONTRA ..., învingându-și uneori timiditatea.**

Completând jurnale de lectură, jurnale cu dublă intrare, utilizând o gamă variată de metode interactive, de forme de organizare și punând accent pe **stimularea inteligențelor multiple se constituie astfel o comunitate de învățare, în care fiecare copil va contribui la propria formare, învățând cu mare ușurință și plăcere de la ceilalți copii.**

Totodată, participând la activități diverse de utilizare a desenelor/simbolurilor pentru a exprima mesajele transmise de lectura unei cărți, sau la activități de creare a unor structuri verbale, rime, ghicitori, reclame, afișe, povestiri, mici dramatizări, sau utilizând frecvent elemente sugestive copiii își vor antrena gândirea critică, dar și creativitatea.

Ultimul Club de lectură din acest semestru s-a desfășurat sub deviza:

„Mă implic! E și treaba mea!”

Atelier Didactic

A fost pusă în discuție o poveste despre civism care a fost abordată sub „**Umbrela soluțiilor**” și pas la pas cu exercițiul civic pentru diversele situații întâlnite în cartea autoarei Mihaela Coșescu... „E și treaba mea!”.

A fost un bun prilej pentru ca cei mici să învețe să fie mai buni, mai empatici, să iubească și să ajute animalele, dar și pe semenii lor, să fie corecți, cinstiți, dar și să își cunoască drepturile și să ia atitudine atunci când este cazul, pentru că știm cu toții că ... „**Să ai curaj să te implici nu ține de vârstă.**”

A fost „lucrată” gândirea critică și stimulată colecția inteligențelor multiple, iar STAREA DE BINE a fost prietena copiilor pe tot parcursul acestui Club de lectură și nu numai...

Următorul Club de lectură este așteptat de fiecare dată cu nerăbdare de către micii cititori ai clasei a II-a B!

Atelier Didactic

Prof. Înv. Primar Camelia Jimborean
Liceul Tehnologic “Sf. Antim Ivireanu”

Fizica - o disciplină fundamentală pentru viitor

Fizica ne oferă posibilitatea să răspundem la întrebări remarcabile. De-a lungul experienței mele profesionale am primit numeroase întrebări ale elevilor, precum: ce este materia? ce este energia? ce ține materia legată? cum interacționează diferitele elemente constitutive ale Universului la nivel fundamental? în ce raport se află Pământul cu restul Universului? putem prezice mișcarea stelelor?

De fiecare dată am răspuns, explicând elevilor, ce putere are cunoașterea și că, printr-o mai bună înțelegere a legilor fizicii, ne putem îmbunătăți modul în care interacționăm cu mediul nostru înconjurător și, de asemenea, modul prin care putem valorifica resursele din acesta. Mărturie stă dezvoltarea rapidă a tehnologiei umane care s-a datorat progresului din domeniul fizicii.

Poate că exemplul cel mai elocvent în acest sens este reprezentat de transformarea radicală pe care **energia electrică** a provocat-o în toate societățile moderne. Întregul nostru mod de viață este acum complet dependent de capacitatea de a genera, transmite și exploata energia electrică într-un mod sigur și eficient, toate acestea fiind în cele din urmă determinate de modul în care am înțeles fizica.

A ține pasul cu cererea tot mai mare de energie electrică în condițiile unui impact minim asupra mediului înconjurător va fi o provocare importantă în anii ce vor urma.

Indiferent de cât de multe știm, întotdeauna mai există ceva nou de descoperit și cu fiecare descoperire generăm alte tehnologii.

În timp ce fizicienii studiază principiile fundamentale ale fizicii, cum ar fi mecanica cuantică, există mai multe șanse de a se inventa noi dispozitive tehnologice prin aplicarea acestor principii într-un mod accidental sau ca urmare a unei activități de proiectare, nu contează prin care dintre aceste metode deoarece ambele funcționează.

Remarcabil în acest sens este gradul în care **aceste descoperiri fundamentale pot conduce la diverse aplicații tehnologice.**

Să luăm ca exemplu **laserul**. Diversele aplicații ale laserului includ **cititoare de coduri de bare, micro-intervenții chirurgicale la ochi, unități optice pentru discuri compacte ce permit citirea și înregistrarea informațiilor digitale, fibre optice (pentru telecomunicații și proceduri medicale), imprimante laser, fabricarea semiconductorilor, holografie** și, probabil, aplicația cu cel mai mare potențial de utilizare, **fuziunea nucleară**.

Un alt exemplu este **imagistica prin rezonanță magnetică**. **IRM** este utilizată, de asemenea, în prezent în mod curent pentru a identifica diverși compuși atât din chimie, cât și din biologie și ea a fost vitală pentru *identificarea tumorilor din organism prin intermediul metodelor neinvazive, pentru a studia activitatea cerebrală și pentru a înțelege circulația sângelui prin organism, toate acestea bazându-se pe modul de deplasare al protonilor într-un câmp magnetic*. Fizica este disciplina care a definit viziunea științifică modernă. Aceasta ne ajută să înțelegem lumea în aspectele sale fundamentale. Ea stă la baza celor mai avansate tehnologii actuale.

Importanța fizicii în economie

Beneficiem cu toții de progresele din fizică, dintre care doar o parte au fost menționate aici și acest lucru nu este susținut doar de către fizicieni.

Economiștii americani Edward Prescott și Finn Kydland au câștigat Premiul Nobel pentru economie în anul 2004 deoarece au arătat printre altele și că noua tehnologie va conduce la o creștere economică. Fizica este fundamentală în acest sens.

În anul 2013, European Physical Society a comandat o *analiză economică independentă* asupra a 29 de țări europene (inclusiv Norvegia și Elveția) și care a arătat că *într-o perioadă de aproximativ patru ani (2007-2010) sectorul industrial a generat afaceri de 3,8 trilioane de lire sterline, aproximativ 15% din cifra de afaceri totală din economia țărilor europene, mai mare decât contribuția adusă prin comerț.* Același studiu a constatat că sectorul industrial a susținut mai mult de 15 milioane de locuri de muncă ce reprezintă mai mult de 13% din forța de muncă totală din economia europeană. Aici, în Australia, dezvoltarea sectorului industrial este diferită față de cea din SUA sau Europa, dar concluziile rămân valabile.

Reactorul de fuziune nucleară

Pe de o parte, beneficiem cu toții de consecințele generate de ultimele descoperiri din fizică. În acest sens, *orice persoană care utilizează un semnal GPS, un calculator, ascultă muzică digitală, primește rezultatele unei tomografii computerizate (CT) sau ale unei scanări prin rezonanță magnetică nucleară poate constata la nivel individual valoarea acestor descoperiri.*

Dar, pe de altă parte, progresele din fizică sunt utilizate, de asemenea, într-o primă fază mai ales pe plan local. În ultimii ani, fizica a generat aplicații importante în Australia în ceea ce privește modelarea financiară, explorarea mineralelor, producerea de echipamente diverse, telecomunicații și dezvoltarea de noi tehnologii din domeniul apărării.

Fizica nu este mai puțin importantă aici, în Australia decât pentru oamenii aflați oriunde în altă parte.

În plus, importanța ei în viitor nu ar trebui să fie subestimată. Ar fi ușor să ne imaginăm, de exemplu, că toate marile descoperiri ale fizicii au fost deja făcute. Aceasta este o perspectivă profund greșită.

La nivel global, fizica intră în prezent într-o eră extrem de incitantă. Creșterea puterii de calcul și realizarea unor noi instrumente având o precizie și o sensibilitate fără precedent sporește capacitatea noastră de a înțelege fenomenele cele mai complexe.

Cu noile date experimentale de la Large Hadron Collider din Elveția, care explorează cele mai mici particule care formează blocurile cele mai fundamentale

ale materiei și de la Square Kilometre Array (n.t. un radiotelescop aflat în construcție în Australia și Africa de Sud) care explorează structurile masive care formează Universul, fizica modernă ne va oferi noi perspective în ceea ce privește răspunsul la unele întrebări ce persistă de mult timp, precum cele privind originea și expansiunea Universului, natura materiei întunecate și originea masei.

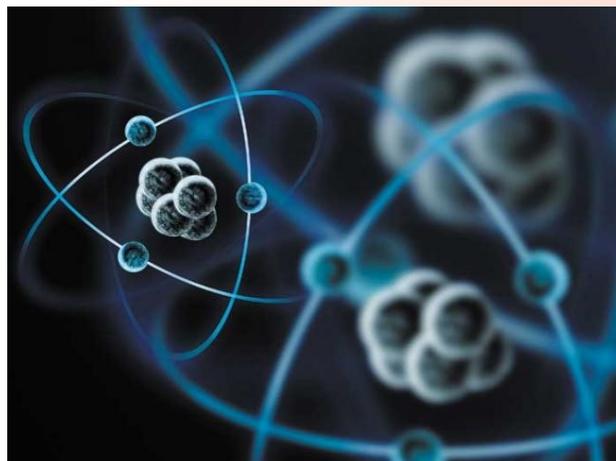
În același timp noi de abia am început să aplicăm noile tehnologii care se bazează pe efectele misterioase ale fizicii cuantice. Capacitatea de a controla atomi individuali, molecule, fotoni de lumină și de a exploata efectele cuantice care sunt imperceptibile în universul macroscopic prefigurează un viitor în care comunicarea și procesarea informațiilor vor fi mult îmbunătățite față de stadiul în care se află în prezent.

Oamenii de știință din Australia se bucură de o reputație internațională deosebit de bună în acest domeniu, ceea ce este un avantaj având în vedere importanța în creștere a prelucrării informațiilor în economia australiană și într-o gamă tot mai mare de aplicații din sectorul de apărare.

Datorită contribuțiilor sale importante pentru societate și a potențialului său imens privind generarea de noi tehnologii și ramuri industriale, investițiile la nivel mondial în cercetarea din fizică au crescut în mod constant pe parcursul secolului trecut, o tendință care este probabil să continue pe măsură ce tot mai multe companii și societăți vor recunoaște importanța fizicii în ceea ce privește dezvoltarea economică, socială și protecția mediului.

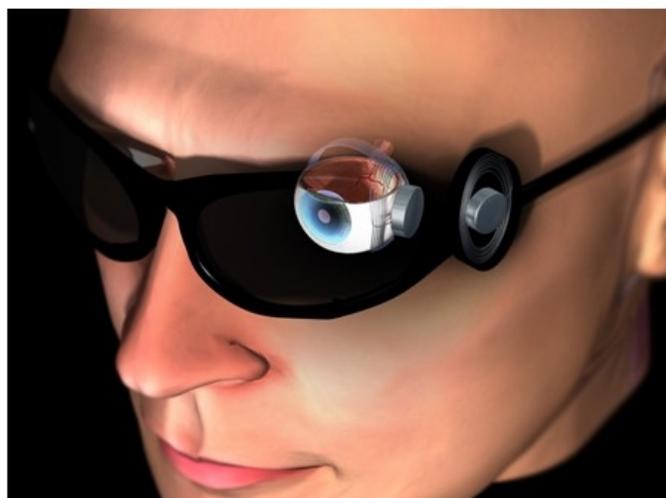
Fizica este disciplina care a definit viziunea științifică modernă. Aceasta ne ajută să înțelegem lumea în aspectele sale fundamentale. Ea stă la baza celor mai avansate tehnologii actuale.

Prin urmare, *este esențial să-i încurajăm pe elevi să studieze fizica, să-i sprijinim pe profesorii talentați, pasionați și bine calificați să o predea astfel încât să avem oameni de știință remarcabili care să avanseze în mod activ către frontierele sale.*

David Jamieson

În cafenelele din întreaga lume mulți dintre clienții acestora utilizează dispozitive electronice ce conțin componente pe bază de siliciu și care sunt construite prin utilizarea electricității și a magnetismului ce au fost descrise de ecuațiile lui Maxwell. De asemenea, pentru realizarea acestor dispozitive electronice s-au aplicat cunoștințele din fizică în ceea ce privește trecerea luminii prin fibrele de sticlă, ecuațiile din teoria relativității generale care descriu modul prin care gravitația deformează spațiul și timpul în cadrul receptoarelor GPS încorporate în acestea precum și alte principii fundamentale din fizică care au fost necesare pentru a face posibilă navigarea pe web, citirea unui ziar sau păstrarea legăturii cu prietenii și familia în mediul online.

Aceleși principii din fizică ne ajută să răspundem la întrebări mai profunde în legătură cu originea, evoluția și soarta Universului. Fizicienii australieni au fost profund implicați în experimentele legate de bosonul Higgs și de înțelegerea semnificației acestor descoperiri. Elaborăm metode de a controla ciudatele fenomene cuantice care se manifestă în toată materia și care ne deschid perspective promițătoare pentru realizarea unor dispozitive revoluționare pentru stocarea, transferul și prelucrarea informațiilor.

Deja am început să înțelegem fotosinteza ca pe un proces mecanic cuantic (n.t.: vezi și [acest articol](#)) pe care l-am putea valorifica în curând pentru a crea noi tipuri de biocombustibili din lumina Soarelui și dioxidul de carbon. Fizica are un rol esențial în ceea ce privește obținerea unor noi surse de energie de care avem nevoie urgent pentru ca modul nostru de viață să asigure menținerea sistemelor climatice care asigură viața pe planeta noastră.

În întreaga lume există încrederea că prin aplicarea noilor cunoștințe din fizică alături de cele din inginerie și medicină se vor putea înregistra noi progrese în ceea ce privește *gestionarea datelor, realizarea de materiale biomedicale, obținerea unor noi tipuri de imagistici, proteze medicale și modelarea cu ajutorul supercomputerelor a celulelor și țesuturilor.*

Ne putem aștepta ca în viitor să se obțină *vederea bionică, autoasamblarea virală ori să se utilizeze canere video care înregistrează fiecare minut al existențelor noastre pentru a ne consolida amintirile unor evenimente importante.*

Oamenii curioși, creativi și bine pregătiți care vor lucra în comun în cadrul unui efort internațional din cadrul fizicii vor modela lumea anilor 2025.

Chennupati Jagadish

Găsind răspunsuri la întrebările fundamentale cu privire la modul în care funcționează lumea noastră sau cum aceasta ar putea funcționa mai bine, fizica va continua să pună bazele pentru viitoarele tehnologii. Cei instruiți în fizică ne-au dat și continuă să ne ofere noi idei, materiale și utilaje. Cunoștințele din fizică reprezintă coloana vertebrală creativă pentru toate societățile industriale avansate și toate economiile lumii.

În Australia acestea ne-au ajutat să ne construim orașele, să descoperim mineralele din subteran și tot ele ne fac să credem că vom găsi noi resurse, din sol, lumina Soarelui și din oceane, dar ele, de asemenea, ar putea conduce la obținerea unor noi industrii dacă vom ști să le valorificăm în mod inteligent.

Inginerii și oamenii noștri de știință au capacitatea de a ajuta la rezolvarea marilor provocări și pentru a asigura viitorul nostru economic. Australia poate fi mândră de rezultatele sale din fizică și de faptul că beneficiază de o activitate de cercetare superioară în multe domenii ale științei, aceasta constituind o atracție pentru mulți studenți și tineri oameni de știință din întreaga lume.

O cultură generală solidă în domeniul tehnic presupune și o înțelegere bună a fundamentelor fizicii, iar dezvoltarea de tehnologii în vederea valorificării lor comerciale necesită abilități avansate în același domeniu, cel al fizicii.

Pentru a ne asigura că Australia beneficiază comercial de progresele tehnologice și de valorificarea lor comercială, este vital ca populația noastră să fie cât mai bine instruită în domeniul fizicii, astfel că este necesar să acordăm o mare importanță predării fizicii în școlile noastre și în învățământul superior.

Prof. Cristina Tăulescu
Liceul Tehnologic "Sfântul Antim Ivireanu"

Întâlnirea cu capodopera tipărită într-o lume puternic informatizată și tehnicizată

Cărțile sunt înainte de toate opere originale gândite de minți scilpitoare și de genii cu putere creatoare. În paginile lor se află concentrate multiple semnificații filosofice, științifice, religioase, politice, psihologice și literare. Cărțile sunt iubite și înțelese de mii și mii de persoane care afirmă - cu unanimă sinceritate - că textele tipărite le alungă tristețea, îi provoacă la meditație, le înfățișează frumusețile naturii, le consolidează mintea cu informații binefăcătoare. Cel mai sigur prieten și cel mai bun e cartea. Dacă vrei, te încântă cu descoperirile ei, îți dă o mai largă vedere, te întărește cu vorbe și îți dă ajutor dacă vrei. Unde să mai găsești atâtea foloase, o fire mai laudabilă, o veselie mai neschimbătoare atât de tăcută când e vorba de bârfă, cu atât de frumoasă rostire, atât de grăbită să te răsplătească, cu atât de neînsemnate dorințe ?” Am selectat acest fragment din înțelepciunea arabă cu scopul de facilita pătrunderea într-un context eseistic adecvat privind rostul cărții în orizontul cultural al omenirii. O viziune generală asupra cărții trebuie să pornească de la convingerea că inventarea tiparului de către Gutenberg a reprezentat pentru omenire un adevărat șoc cultural. Din momentul în care părintele tipografiei a scos prima carte tipărită, în atelierul său din Mainz, un fragment din “Cartea Sibilelor”, omenirea s-a mișcat prin acest imperiu al culturii scrise, fără a se dezmetici, mai exact fără a concepe că relația definitivă dintre destinul ei cultural și destinul cărților mai poate fi separată în vreun fel.

Relația oamenilor cu cartea are o istorie

îndelungată. Lectura o fost și va rămâne o activitate de îmbelșugare cognitivă și spirituală. Întâlnirea cu capodopera tipărită trebuie să-l găsească pe cititor pregătit. Întotdeauna cititorul va aprecia pe deplin un text literar, când va manifesta intenția de a-l însuși, de a renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la problemele sale subiective, pentru a explora lumea interioară a celui care scrie sau a celui despre care se scrie.

Trăim într-o lume puternic informatizată și tehnicizată, unde idealurile culturale sunt în aparență ocultate de mărunte griji cu caracter pragmatic, pe fondul exercitării unei libertăți de exprimare aproape nemărginite. Într-o astfel de realitate, subordonată legilor supraviețuirii economice, ne punem întrebarea cât instinct literar a mai rămas în noi? Ne întrebăm în ce măsură mai sunt cărțile personajele principale ale universului nostru creator? Fără îndoială, cărțile ne-au guvernat trecutul și ne influențează prezentul. Aș vrea ca mai mulți părinți să îndemne tinerii spre dragostea de lectură, astfel vom avea o lume mai bună, un viitor mai deosebit și niște oameni adevărați pe care să ne putem baza. Generația de astăzi este cea care ne va face cinste, generație care fără lectură nu va cunoaște ambiția, dreptatea și importanța adevărului.

Copiii sunt învățați de mici să prețuiască o carte, lectura ajută adolescentul să se exprime, îl învață cuvinte noi, noi sensuri și noi informații. Cititul este cea mai frumoasă și mai înălțătoare îndeletnicire din punctul meu de vedere și poate transforma sufletește și psihic, găsește modele demne de urmat, cartea aduce decât lucruri bune și suave. În cărți sunt dezbătute toate problemele omului, toate riscurile, eșecurile, împlinirile și reușitele. Cărțile sunt cele mai de preț avuții, sunt moștenirea culturală, din ele află secretul reușitei, descoperi enigma sau îți stârnesc curiozitatea.

În momentul în care citești mai multe cărți, află lucruri nebănuite, lucruri pe care ai vrea să le trăiești, întâmplări și locuri pe care ai vrea să le cunoști. Și astfel adolescentul devine mai ambițios, își va dori să reușească în viață. Va învăța să privească lucrurile din

mai multe unghiuri și nu va mai fi închistat. Lectura îi va ajuta pe elevi să intre în lumi profunde și mult mai plăcute decât cele pe care le oferă un joc pe calculator sau pe telefon, mult mai plăcute decât convorbirile de pe rețelele de socializare. O bibliotecă modernă răspunde provocărilor mediului socio-cultural diversificându-și paleta de servicii, reorientându-și interesele în direcția implementării și dezvoltării unor noi departamente. În aceste condiții, organizarea în bibliotecă a unui complex set de activități extrașcolare, marketing și publicitate poate contribui la valorificarea colecțiilor de documente și baze de date, poate deschide calea inițierii beneficiarilor în metodologia utilizării serviciilor de bibliotecă. Demersurile publicitare, recunoaște, Marcel Ciorcan, "se adresează atât conștientului cât și inconștientului". Marketingul modifică atât atitudini, cât și comportamente, atacând destinatarul din toate direcțiile". Acestuia nu-i rămâne decât să intre în bibliotecă și să se convingă de utilitatea și eficiența serviciilor oferite. Stârnirea interesului cetățenilor este inutilă, dacă mesajele publicitare nu au acoperire în realitate. Bibliotecile trebuie să își mulțumească publicul cu servicii eficiente de dezvoltare, organizare și comunicare a colecțiilor. Publicul trebuie să găsească la bibliotecă „documente care acoperă toate domeniile, toate subiectele și la toate nivelurile.” Cumpărarea de cărți sau documente

electronice direct de la edituri și de la furnizorii de carte este principala modalitate de completare a zestrei de informații existente în bibliotecă. În condițiile în care ne confruntăm cu asupra dimensionarea sferei de informații, sau a infosferei, selectarea informațiilor utile cetățenilor devine o etapă importantă a operațiilor de sporire a colecțiilor de documente. Cheia succesului unui proiect educativ este de a promova inovația și de a ajuta dezvoltarea personală și profesională a personalului didactic și auxiliar din învățământul preuniversitar, precum și la dezvoltarea profilului psihomoral al personalității elevilor. Educația pregătește individual în funcție de cerințele sociale, aspirațiile personale într-o perioadă în care se promovează formarea unei personalități libere, cu potențial creativ și întreprinzătoare. Motivația elevului trebuie analizată ca un proces de satisfacere a trebuințelor, fiind un element cheie, vital în rezolvarea problemelor cotidiene. *Competențele - cheie ar trebui dobândite de către elevi, pentru a-i pregăti pentru viața de adult printr-un proces continuu de dezvoltare a abilităților, de motivare, gândire și obținere de performanțe.*

Bibliotecar Mihaela Cofas
Liceul Teoretic "Nicolae Iorga"

Rolul activităților extracurriculare în formarea personalității copiilor cu CES

Educația cerințelor speciale (CES) denumită în prezent educație incluzivă – componentă a paradigmei educație pentru toți – *proiectează o școală cuprinzătoare, care nu selectează și nu exclude (comprehensivă)*. Acest tip de școală realizează co-educația, promovând *o școală deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică, naturală prin eterogenitatea ei care îi valorizează și integrează pe toți copiii*, adaptându-se la diversitatea de cerințe educaționale, la particularitățile de învățare și dezvoltare ale fiecărui copil. Noțiunea de „CES” desemnează necesitățile care solicită o școlarizare adaptată particularităților individuale și/ sau caracteristice unei deficiențe precum și o intervenție specifică, prin reabilitare/ recuperare corespunzătoare. Problema personalității elevului trebuie să fie prioritară, indiferent de tipul de educație: specială, integrată/ incluzivă sau de conceptele utilizate.

Cea mai bună acțiune educativă este aceea „care modelează eul”, permițând copiilor cu deficiențe **învățarea realității sociale**, pentru că ei se vor integra în realitatea socială normală. Ca urmare, profesorul trebuie să sensibilizeze în elevi

propriul „eu”, capacitatea de a lua decizii, conștiința posibilităților, de a fi stăpâni pe ei. Acest lucru se realizează nu numai prin activități educative școlare, ci și prin **activități extracurriculare**. Este necesară o planificare riguroasă, o organizare și desfășurare a acestor tipuri de activități în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor, venind astfel în întâmpinarea cerințelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educațional.

Activitățile extracurriculare au un rol terapeutic, prin ele realizându-se mai ușor socializarea copiilor cu CES. Aceste activități dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi și abilități cognitive și comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfășurându-se în afara cadrului tradițional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială.

Activitățile extracurriculare de tipul vizitelor, excursiilor și drumețiilor, permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea, sporirea interesului de cunoaștere a frumuseților naturale și de patrimoniu, formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a mediului natural, în vederea adoptării unui comportament ecologic adecvat.

Participarea copiilor cu CES la activități cultural-artistice constituie puncte de referință, jaloane care-i duc spre autocunoaștere, matricea spirituală în care un copil își descoperă treptat propria sa identitate, rostul său în lume.

Serbările de Crăciun, de 8 Martie sau 1 Iunie, permit socializarea și valorizarea acestor copii. Terapia prin teatru nu vindecă deficiența, dar schimbând mediul pentru copil, efectul deficienței este mai puțin evident. Arterapia creează la elevii cu dizabilități, puternice emoții și sentimente, dezvoltă autonomia personală și favorizează socializarea. Copilul este pus în situația de a practica o diversitate de comportamente, de a se transpune în „pielea” unor personaje, solicitându-i-se un anumit mod de comportare și de acțiune efectivă pe baza unor reguli de comportare civilizată, de a exersa în mod direct deprinderi, comportamente, relații sociale.

Așadar, copiii cu CES, trebuie să participe la desfășurarea activităților extrașcolare, deoarece formarea personalității lor se face în cadrul obiectivelor educative generale, comune tuturor elevilor, oferindu-le astfel un mediu propice de autocunoaștere și dezvoltare.

Prof. Mirela Iordan

Liceul Tehnologic "Sfântul Antim Ivireanu"

Dezvoltarea spiritului ecologic

Motto: "Ecologia e o tulburătoare poveste de dragoste dintre om și natură. Dar și un legământ."

(Toma George Maiorescu)

proiect. Se impune astfel o abordare interdisciplinară a problemelor de studiat și, de asemenea, parteneriatul între învățători sau învățători/ profesori de la anumite discipline.

Aparent, tema Educație ecologică – educație pentru viață ne ține doar la disciplinele Științe și Geografie. Dar, valorificând creativ conținuturile ce trebuie transmise elevilor, valențele acestei teme pot fi abordate chiar de la clasa I, în orele de *Limba română, Educație plastică, Abilități practice și Cunoașterea Mediului*.

Urmărind pe parcursul întregului ciclu primar realizarea obiectivelor educației ecologice, atât prin valorificarea conținuturilor unor texte din manual, cât și prin excursiile, vizitele, mapele tematice realizate, vom constata că la sfârșitul acestei perioade elevii au un bagaj de cunoștințe, dar și de abilități în stare să facă să acționeze în vederea protejării mediului, chiar de la această vârstă. Astfel, copilul va fi capabil să protejeze mediul apropiat (curtea, spațiul verde, arborii existenți), să planteze o floare, un copac, să atragă atenția celorlalți pentru a păstra curățenia, să participe la reciclarea unor deșeuri (din sticlă, plastic, hârtie) etc. Elevul va fi antrenat atât în activitățile de observare, cât și de manipulare și experimentare, avându-se în vedere faptul că învață mult mai temeinic atunci când lucrează practic și când forma de activitate depășește spațiul băncii de școală. Nu trebuie scăpat din vedere și faptul că o învățare eficientă presupune feedback, care-i oferă copilului nu numai măsura realizării unei sarcini, cât, mai ales, valoarea (calitatea) pe care o are activitatea desfășurată.

Educația ecologică se poate face începând cu satisfacerea intereselor copiilor de cunoaștere a plantelor și animalelor în condiții naturale și continuând cu educarea deprinderii de a închide la timp comutatorul, robinetul, de a ocroti spațiile verzi sau de a recupera organizat deșeurile de hârtie, metal, materiale sintetice sau sticlă pentru a le reintroduce în circuitul economic.

Educația ecologică în școală reprezintă o preocupare constantă în toate categoriile de activități. Acest demers este de o importanță majoră, întrucât primele forme de organizare a cunoașterii de către copii a mediului înconjurător apar în învățământul preșcolar și se continuă în clasele primare prin reintroducerea obiectului Cunoașterea Mediului începând cu clasa I.

Întrucât problematica mediului are un caracter pluridisciplinar și o mare complexitate, o evoluție rapidă și greu de prevăzut și un caracter prioritar, conținuturile trebuie relaționate cu viitorul planetei și supraviețuirea speciei umane.

Obiectivele ce trebuie urmărite în școală sunt:

- „alfabetizarea” în materie de mediu;
- conștientizarea diversității și importanței problemelor ecologice, ca și a comportamentelor umane care afectează mediul;
- înțelegerea corectă a raportului individ-mediu;
- dezvoltarea respectului față de mediu și a responsabilității;
- analiza critică a problemelor de mediu;
- dezvoltarea capacității de a lua decizii, etc.

Pornind de la premisa că școala mileniului III este centrată pe elev – deci pe cel care învață – se impune înlocuirea caracterului enciclopedist al actului educativ cu un proces activ care să implice atât activitate mentală, cât și activitate fizică, formând capacități și competențe necesare pe parcursul întregii vieți: de a observa și analiza, de a interpreta, de a compara, de a selecta, apoi de a generaliza, de a comunica, de a coopera, de a iniția și de a finaliza un

Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe elevi să vorbească, să se poarte în familie, la școală, în societate, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim.

“Numai prin această apropiere a elevului de fenomenul viu se poate înfăptui una din comenzile sociale deosebit de imperioase ale zilelor noastre și anume protejarea naturii și păstrarea nealterată a mediului ambiant.” (“Ecologie”- B. Stugren și H. Killyen).

Elevii își formează convingeri trainice cu privire la necesitatea protejării mediului ambiant numai atunci când se pornește de la exemple concrete, pozitive sau negative, luate din orizontul lor local. Ei rămân astfel cu o imagine clară despre faptul că:

- în natură totul este în echilibru;
- echilibrul natural poate fi modificat dintr-o cauză sau alta, omul jucând unul din rolurile cele mai importante;
- intervenția omului în modificarea lanțurilor trofice este, de multe ori, neavenită, fiind necesare măsuri pentru restabilirea echilibrului;
- se impune, cu necesitate, protejarea și conservarea resurselor naturale;
- se impun măsuri pentru prevenirea efectului nociv al tuturor formelor de poluare a mediului;

Educația ecologică este componentă a “noilor educații” și își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor. Ecoeducația nu este o cerință care să facă față problemelor ridicate în prezent, ci, mai ales, una pentru rezolvarea problemelor viitoare, dacă se ia în considerare ideea că dezvoltarea durabilă este acea dezvoltare care corespunde necesităților prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Cei cărora le revine nobila misiune de a iniția tineretul în cunoașterea naturii și protejarea ei, de la cea mai fragedă vârstă sunt cadrele didactice.

Obiectivele specifice educației ecologice pot fi:

- să formeze generații de oameni cu o sănătoasă conștiință etică referitoare la apărarea și

conservarea mediului;

- să creeze unele concepții și convingeri pentru generația actuală și, mai ales, generațiile următoare de a schimba progresiv actuala tehnologie poluantă cu un ansamblu de activități umane nepoluante;
- să sesizeze că raționalitatea omenirii înseamnă și raționalitatea în raport cu propriul mediu de viață. Obiectivele mai sus menționate ar avea ca *finalități*:
- înțelegerea naturii complexe, a mediului pentru o utilizare prudentă și rațională a resurselor acestora;
- formarea unei conștiințe ecologice;
- cooperarea pentru conservarea și ameliorarea mediului.

Educația ecologică este oportună și, cu cât este începută de la o vârstă cât mai fragedă, cu atât are șanse mai mari de reușită. O condiție esențială a realizării acestei educații ecologice este ca ea **să se conceapă în natură și pentru natură.**

Copiii trebuie să devină prieteni ai naturii, cu condiția să fie învățați ce înseamnă să respecti natura. Cunoașterea și ocrotirea naturii începe cu floarea de la fereastră, cu canarul, pisicuța, cățelușul sau pasărea pe care nu trebuie s-o rănim, ci să-i oferim câteva firimituri de pâine.

Nu mila de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii, convingerea că totul în natură este folositor, noțiunea de dăunător a inventat-o omul ce cunoaște, dar nu recunoaște lanțul trofic.

Conștiința unui copil, atunci când încearcă să înțeleagă și să determine relația dintre el și natura vie, să rezolve conflicte extrem de intime, se evidențiază în acțiunea sa de decizie: a rupe sau nu o plantă, a ucide sau nu o insectă....

Astfel, abilitatea pedagogică a învățătorului constă în a-i crea copilului, prin disciplina Științe, un cadru atractiv de preocupări pe care acesta să-l exploreze cu pasiune, fără a-l lipsi nici o clipă de bucuria descoperirii personale.

La vârsta micii școlarități, jocul didactic, folosit cu pricepere, antrenează funcțiile fiziologice și cele psihice ale elevului. Elevul devine mai curajos, capătă încredere în capacitățile sale, are mai multă siguranță în răspunsuri, activitatea didactică devine atractivă și flexibilă.

La disciplina Științe este imperios necesar să se organizeze experiențe care să-i atragă pe elevi către investigarea științifică.

Învățându-l pe elev cum să observe lumea înconjurătoare, cum să mănuiască materialul biologic și să interpreteze științific fenomenele naturii, el învață să cunoască natura, să o prețuiască și să o ocrotească.

Se poate lansa spre dezbatere la nivelul clasei de elevi o problemă cum ar fi: „De ce se vorbește din ce în ce mai mult despre distrugerea mediului și necesitatea protecției acestuia?”. Este bine, ca noi, învățătorii să dirijăm observarea sistematică a materialelor expuse în fața clasei, prin întrebări, ca de exemplu : „Care sunt activitățile umane care duc la poluarea mediului (încărcarea cu substanțe toxice) ?”; „Care sunt efectele poluării aerului asupra pădurilor?”; „Cum arată o pădure care se găsește în apropierea unei uzine chimice, care aruncă (emană) în aer substanțe toxice?”; „Cum sunt frunzele arborilor?”; „Ce se întâmplă cu animalele din aceste păduri?”; „La ce duce tăierea necontrolată a pădurilor?”; „Cine poate polua apele ?”; „Ce efecte are poluarea apelor?”; „De ce nu se mai găsesc pești în apele în care s-au produs deversări petroliere?”; „Cum arată un oraș poluat?”; „Ce aspect au arborii de pe marginea străzilor circulat intens?” etc.

Disciplina Științe contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere, la stimularea interesului pentru cunoașterea științifică a naturii, integrează elementele de biologie, fizică, chimie, ecologie. Cunoștințele, priceperile și deprinderile se transmit și se formează în toate orele, interdisciplinar, dintr-un an școlar.

Prezentarea cunoștințelor în mod gradat: mediul școlar, familial, anotimpuri, făcându-se apoi trecerea la corpuri cu viață și fără viață permite elevilor o înțelegere deplină. Elevii trebuie orientați în permanență spre căutarea relațiilor esențiale între fenomene. Ei ajung să înțeleagă treptat interdependența ce există între viețuitoare și factorii de mediu, influența acestora asupra vieții și dezvoltării plantelor, animalelor și omului.

Concluzia posibilă din acest dialog subliniază următorul aspect: substanțele dăunătoare rezultate din unele activități umane (industrie, agricultură, transporturi etc) pot duce la distrugerea mediilor de viață și a viețuitoarelor din acestea.

Poate fi abordată și tema : „*Viața pe Pământ depinde de noi*” în care elevilor li se pot adresa întrebări de genul : „Cum vedeți voi rezolvată problema protecției mediului?”; „Cum puteți contribui și voi la protecția mediului?”.

Cu sensibilitatea care-i caracterizează, elevii pot ușor să devină prieteni ai naturii, să o înțeleagă, să-i aprecieze frumusețea, să-i cunoască toate componentele și particularitățile, să se apropie de ea și să o protejeze.

Deprinderile și obișnuințele formate în copilărie se păstrează, în mare parte, pe tot parcursul vieții. Încă de mici, copiii trebuie să-și formeze atitudini dezaprobatore față de cei care încalcă normele de păstrare a igienei mediului, care sporesc poluarea prin acțiuni iresponsabile.

Nu este necesar să avem o disciplină specială în cadrul căreia să învățăm cum să protejăm natura pentru că natura face parte din viața noastră, este izvorul recreerii noastre, al sănătății, obiectul admirației, sursa de inspirație precum și resursele de care avem nevoie pentru a trăi.

Educația ecologică constituie unul dintre obiectivele care se regăsesc la toate disciplinele de învățământ.

Interdisciplinaritatea ne oferă posibilitatea de a prezenta copiilor obiecte și fenomene într-o relație de intercondiționare și a-i face să înțeleagă pericolul dezechilibrului natural determinat de influența omului.

Fie că studiem limba română, matematica, muzica, geografia, istoria, artele, mișcarea sportivă etc., natura este prezentă spre a-și dezvălui splendoarea și a-și evidenția utilitatea.

Textele de limba română, poeziile, întâmplările fantastice din basme, descrierile, toate creează o atmosfera afectivă, generatoare de sentimente de admirație pentru natură. Natura este cea care oferă adăpost și la bine și la greu, și celor care o respectă și celor care o nedreptățesc, asemenea unui înțelept care așteaptă cu multă răbdare să se trezească din ignoranță toate ființele. Suferă în tăcere și își vindecă rănilor ca să poată fi mereu primitoare pentru cei care se refugiază în mijlocul ei, o admiră, o cântă, o pictează sau își asigură existența. Studierea unor texte despre natură mobilizează elevii atât afectiv cât și intelectual.

Matematica este o disciplină care, în aparență, nu pare a oferi ocazia pentru realizarea educației ecologice. Doar la prima vedere, întrucât am propus spre rezolvare probleme al căror conținut (tăieri și transport de lemne, suprafețe defrișate, locuințe, livezi distruse de alunecări de teren, animale ucise de revărsări ale apelor) au sensibilizat copiii, ajutându-i să evalueze pagubele produse de acțiunile necontrolate ale oamenilor sau de „răzbunările” naturii. Pornind de aici, am provocat

curiozitatea elevilor privind durata de viață a unor specii arboricole (ex. unui brad îi trebuie 50- 60 de ani să crească falnic iar pentru tăierea lui sunt suficiente 5-6 minute).

Educația civică dă prilejul de a forma la elevi o conștiință și o conduită favorabilă protejării mediului. Dacă mediul este sursa unei vieți sănătoase, concluzia logică e că nimănui nu-i este permis să aibă un comportament nepotrivit față de natură, pentru a nu fi cauza îmbolnăvirii semenilor săi. Apa, aerul, solul supuse poluării sunt factori care slăbesc imunitatea organismelor iar acest subiect trebuie să fie mereu în atenția omului

Geografia, disciplină studiată în clasa a IV-a ajută elevii să observe marea complexitate a fenomenelor din natură, legătura dintre ele, modalități de evitare a dezastrelor naturale, de prevenire a degradărilor (prin plantarea pomilor, arborilor, protejarea surselor de apă, vânatoarea controlată etc.).

Istoria este și ea o disciplină care contribuie la educarea ecologică a elevilor întrucât aceștia află că multe din faptele de vitejie ale strămoșilor noștri au avut drept aliat codrul.

Muzica, educația plastică, abilitățile practice aduc elevii mai aproape de natură prin cântec, prin lucrările realizate, picturile și obiectele confecționate din materiale refolosibile. În aceste ore se îmbină armonios educația estetică cu educația ecologică, informația științifică și educația civică.

La orele de abilități practice și de educație plastică am realizat cu elevii astfel de lucrări. Am realizat desene și lucrări practice de genul: „ Salvați Pământul!”, „ Planeta Albastră plânge!”, „ Natura, casa noastră”, „ Prietenii naturii”.

La orele de muzică și mișcare am învățat cu elevii cântece despre natură, prin care am căutat să formez sau să consolidez dragostea lor pentru natură și tot ce presupune ea. Am învățat cântece precum: „ Vai, săracul pui de cuc!”, „ Înfloresc grădinile”, „Ghiocel plâpând” .

Noțiunile de ecologie, dragostea pentru natură am încercat să le formez și în orele de educație civică, unde am avut alocate multe ore în care am dezbătut teme despre natură. La fel și în orele de istorie unde au învățat despre apariția omului, despre modul în care natura l-a ajutat de la începuturi, despre moștenirea pe care i-a lăsat-o, dar și despre obligația lui de a răsplăti natura, protejând-o. Copilul trebuie să știe că omul nu este stăpânul naturii, ci parte din ea.

Activitățile extrașcolare – excursiile, vizitele, drumețiile, acțiunile de ecologizare, carnavalurile, serbările școlare sunt tot atâtea ocazii de a dedica mediului atenția cuvenită, de a stimula atitudinea responsabilă a copiilor față de tot ceea ce îi înconjoară.

De asemenea, am participat cu elevii la multe activități organizate în cadrul unor parteneriate educaționale județene și naționale. „Calendarul Verde”, proiectul educativ național le-a dat copiilor posibilitatea să afle lucruri noi și interesante despre natură și, în același timp, să desfășoare activități variate cu caracter ecologic. Am sărbătorit, în cadrul proiectului, Ziua Apelor, Ziua Pământului, Ziua Păsărilor, Ziua Pădurii, Ziua Oceanelor și Ziua Pământului. Activitățile au fost variate. Elevii au realizat afișe, lucrări plastice, colaje, au creat diferite texte literare. Am organizat concursuri pe teme ecologice, am vizionat diferite filmulețe despre natură. De asemenea am organizat întâlniri cu reprezentanți ai diferitelor instituții locale: Regia Apelor, Ocolul Silvic. Elevii au participat la acțiuni de ecologizare, au împărțit plante, au vizitat multe locuri, pentru a înțelege importanța naturii și a protejării ei.

Elevii clasei a III-a D au organizat împreună cu doamna prof. învă. primar Pârlea Mărioara următoarele activități: *“Let me present you my country”, “Nature Preservation”, “Children and flowers”, “Plant @ TREE”, „Social solidarity and cooperation”, “Library and school education”, “Children and Nature”* – eTwinning project-Proiect Internațional de Parteneriat Educațional, activitate de voluntariat în cadrul concursului *“Tribunalul mediului”,* Proiectul internațional *“Copiii și natura”,* Expoziție de artă plastică și vizuală *“Minunata toamnă”,* Concurs de fotografie: *„Cum văd copiii natura?”*, Expoziție de artă plastică și vizuală *“Ziua Pământului”,* Excursie *“Pe cărări de munte”*.

Activitatea ecologică începe din familie, continuă la grădiniță, școală și trebuie respectată toată viața.

Activități cu conținut ecologic ce se pot urmări în cadrul a patru arii curriculare:

Limbă și comunicare

- lecturi literare și științifice despre plante și viețuitoare/ ocrotirea lor;
- compoziții literare realizate/ culese/ interpretate de elevi: eseuri, interviuri, poezii, scenete;
- proverbe și maxime despre mediu

(apă, aer, pământ) – afișarea și discutarea acestora.

Om și societate

- resurse naturale și valorificarea lor;
- identificarea factorilor de poluare (a apei, solului, aerului);
- excursii tematice de studiu sau ecologizare/ curățire a anumitor zone;
- realizarea unor fotografii, mape, casete video, valorificate apoi în ore;
- studii de caz (*Om și mediul său de viață de-a lungul timpului, O zi în natură*);
- vizite în aceleași zone în diferite anotimpuri pentru a observa schimbările care au loc în natură și păstrarea curățeniei.

Matematică și Științe

- identificarea resurselor naturale din zona geografică în care trăiesc;
- colecții de materiale naturale;
- introducerea în probleme a unor date despre plante, viețuitoare (compunere și rezolvare de probleme);
- realizarea unui portofoliu *Om și mediul: acțiuni de protejare/ de distrugere*, care poate fi realizat individual sau în echipă, într-un an școlar sau pe durata întregului ciclu primar;

Arte și tehnologii

- realizarea unor desene, afișe pe teme ecologice;
- modelaj (plastilină și argilă);
- realizarea unor afișe, postere și amplasarea lor în clasă/ școală/ localitate (cartier/ sat).

Tipuri de activități ce se pot desfășura pe durata unui an sau a unui ciclu de învățământ:

1. Excursia tematică

- ◆ observarea mediului cu aspectele pozitive / negative întâlnite și realizarea unor fișe;
- ◆ studii de caz (sublinierea cauzelor și măsurilor de remediere ale unor probleme de mediu);
- ◆ înregistrarea în scris, foto sau video a unor aspecte care vor fi valorificate ulterior în timpul activităților din clasă.

2. „Nu sunt prea mic să...”

- ◆ activități de igienizare a zonei, plantare de pomi, flori și îngrijirea acestora pe toată durata de vegetație;
- ◆ sensibilizarea colegilor și a oamenilor mari prin realizarea și plasarea unor afișe, postere sugestive privind degradarea mediului.

3. Serbările școlare

- ◆ prezentarea unor poezii, cântece, scenete cu conținut referitor la mediu (anexă).

4. Expoziții tematice

- ◆ expoziții permanente sau periodice cu lucrări plastice, mulaje, machete, fotografii prezentând mediul curat / mediul poluat.

5. Concurs de creații literare – semestrial sau măcar cu ocazia *Zilei Pământului* sau a *Zilei Internaționale a Mediului Înconjurător* pot fi prezentate, într-o sesiune festivă, cele mai reușite compuneri, povestioare, sloganuri, postere realizate de-a lungul anului școlar și premierea celor mai valoroase.

6. Vizionări de casete / filme – în activități speciale sau ca momente în cadrul anumitor ore, pot fi prezentate spre vizionare casete / filme cu aspecte din activitățile unor organizații ecologiste sau cu probleme grave de poluare / degradare a mediului, atât în România cât și pe plan internațional. Aceste vizionări vor fi urmate, obligatoriu, de dezbateri privind cauzele poluării și modalități de remediere ale situațiilor prezentate.

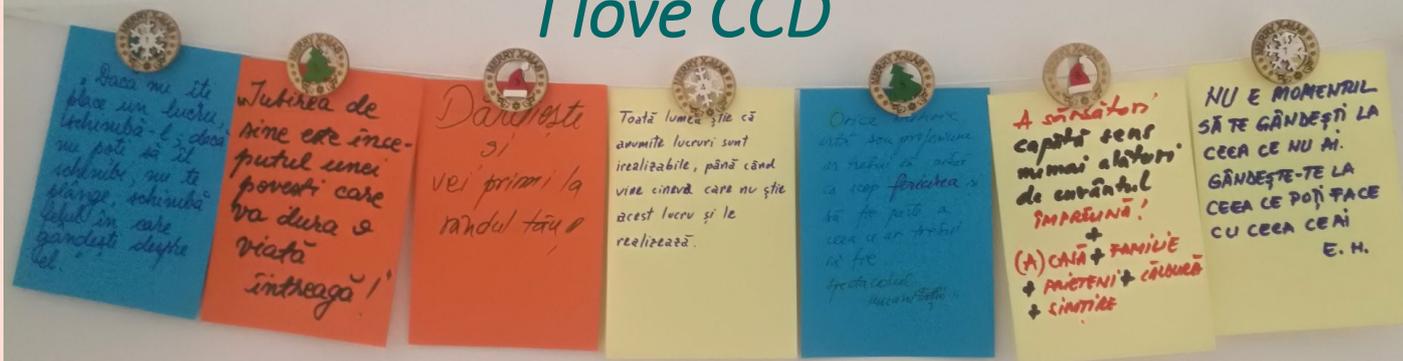
7. Realizarea unui „colț viu” chiar din clasa I cu plante și viețuitoare mici, îngrijite de copii.

8. Studii de caz: „O zi în natură”, „SOS Natura”, „La iarbă verde” etc.

Prof.înv.primar Murgoci Daniela
Colegiul Național ”Școala Centrală”

I love CCD

“Cine n-are nicio nostalgie și nu s-a legat de nici un lucru atât de mult încât să regretă că timpul i l-a smuls, nu mi se pare însetat de progres. Mi se pare sărac, și atât. Chiar dacă îi e mai ușor să trăiască fără bagaje. Amintirea și speranța ne modelează în aceeași măsură, iar prezentul, pentru a fi adevărat, nu poate fi nici orb, nici surd.” (Octavian Paler)

În viața fiecăruia dintre noi sunt momente în care trebuie să iei decizii. Prin formația mea realistă, mai precis prin alegerea unei cariere în domeniul matematicii, procesul decizional se concentrează, de regulă, pe deciziile privind strategia prin care, de la un set de ipoteze ajung să fundamentez o concluzie. Deciziile de viață parcurg o astfel de cale, însă problemele pe care trebuie să le rezolve aceste decizii nu sunt standard. Mai mult consecințele deciziilor sunt unele imediate, dar unele dintre consecințe își exprimă efectele la distanță.

Bref, la începutul anului, am luat decizia de a demisiona din funcția de director al Casei Corpului Didactic București. Problemă rezolvată. Consecințe imediate: continuarea carierei pe alte coordonate. Consecințe la distanță: o nostalgie care este exprimată constant. Aș fi în contradicție cu propria mi fire dacă aș spune că nostalgia ascunde regrete. Mai mult, nostalgia are chiar o conotație puternic pozitivă din două motive: sunt mândru că am făcut parte dintr-o echipă care m-a obligat să evoluez și căreia i-am dat șansa să evolueze; sunt mândru că ceea ce am construit și a fost și este dezvoltat cu abilitate de către directorii care mi-au urmat.

Am avut multiple ocazii de a fi prezent ca invitat al Casei Corpului didactic București în acest an și mulțumesc tuturor celor care au considerat că prezența mea la activitățile CCD a fost una necesară și sper, utilă.

Evident că mi-am asumat un rol de observator și, din această perspectivă pot spune că, la distanță, decizia mea a fost corectă.

Consider că în cei patru ani în care am coordonat echipa CCD am dat maximul din ceea ce puteam contribui. A fi rămas ar fi fost comod, dar din punct de vedere instituțional ar fi fost începutul unei perioade de stagnare. Unii ar zice de consolidare, dar rămân la opinia mea, mai ales că am toate argumentele pentru aceasta.

Intrând acum în Casa Corpului Didactic București se observă un suflu nou, o viziune nouă dar care are muguri în tot ceea ce s-a făcut anterior, acest anterior fiind nu numai perioada directoratului meu ci și a celor de dinaintea mea, amintind măcar pe cei pe care i-am cunoscut sau îi cunosc personal: *Eduard Iordăchescu, Diana Melnic și Viorica Drăgan.*

Dincolo de decizie, rămân sentimentele. Acestea nu se raportează la strategii. Acestea sunt sau nu sunt. Ca și resentimentele.

În cazul meu și în contextul benefic care a urmat plecării mele, revenirea mea ca invitat este o plăcere, o onoare și o datorie.

Felicit echipa CCD pentru tot ceea ce face și reprezintă și sunt mândru de a fi prieten al CCD București.

Îi invit pe cei care n-au mai trecut de un timp porțile CCD – fizic sau on-line – să constate evoluția care onorează pe toți colegii mei din Casa Corpului Didactic București.

Ad astra per aspera (Seneca)

**Un prieten,
Gabriel Vrînceanu**

Echipa CCD București vă mulțumește pentru participarea și interesul acordat activităților noastre, pentru sprijinul pe care ni-l oferiți în calitate de parteneri instituționali, pentru feed-back-ul pe care ni-l furnizați și care permite ca inițiativele noastre să fie în acord cu așteptările dumneavoastră!

La mulți ani!

2020 — Împreună pentru educație!

Echipa CCD București

www.ccd-bucuresti.org

**CASA CORPULUI DIDACTIC
A MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI**

Prin tradiție, pentru viitor!

Adresa redacției

Splaiul Independenței Nr. 315 A
Sector 6, București
Telefon: 021.313.49.01
Fax: 021.313.49.27

Adresa de email:

atelier_didactic_bucuresti@yahoo.com

REVISTA ATELIER DIDACTIC

EDIȚIE ON-LINE

ISSN 2501-1901

ISSN-L 1583-6584

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI ATELIER DIDACTIC

Director: Daniel Mălăelea
Redactor șef: Laura Rudeanu
Corector: Gabriela Bărbulescu
Publisher online: Iliana Dumitrescu, Alexandru Andi Oprea

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține în totalitate autorilor.

**Atelier
AD
Didactic**

Editura Atelier Didactic

Coordonator Editura Atelier Didactic: Laura Rudeanu